

Branchevereniging

Kringloop
Nederland

2025

Monitor
Kringloop
Nederland

Juli 2026

Inhoud

3 Inleiding

4 Impact infographic

5 Samenvatting

7 Trends en ontwikkelingen
in de kringloopsector

10 Impact van
externe ontwikkelingen

18 Ontwikkelingen in de sector:
de cijfers

18 Circulair

23 Inclusief

28 Financieel

33 Conclusie

34 Verantwoording

Monitor Kringloop Nederland 2025

De Branchevereniging Kringloop Nederland (BKN) wil de impact van de kringloopbranche zichtbaar maken en ontwikkelingen kunnen volgen. Daarom verzamelt BKN jaarlijks de cijfers van alle kringlooporganisaties in de Monitor Kringloop Nederland. BKN vertegenwoordigde in 2025 57 kringlooporganisaties met 237 vestigingen.

Kringlooporganisaties leveren een belangrijke bijdrage aan de thema's *inclusieve arbeidsmarkt en circulaire economie*. Deze monitor laat zien dat de sector flinke impact maakt op beide thema's.

De infographic maakt in één oogopslag zichtbaar wat alle BKN-leden in 2025 samen bereikt hebben. Dit rapport gaat dieper in op de cijfers en laat de ontwikkelingen over de jaren zien. Het eerste deel bevat de kern van die analyse. In de delen daarna lichten we de cijfers verder toe met grafieken en tabellen. Dat doen we aan de hand van de thema's *circulair, inclusief en financieel*.

De BKN-Monitoringstool (BMT) is een online digitale omgeving waarin BKN-leden hun gegevens op een veilige manier kunnen doorgeven en valideren. Via deze omgeving krijgen BKN-leden inzicht in hun eigen prestaties. Zij kunnen deze ook vergelijken met het branchegemiddelde en benchmarken met aanpasbare parameters, zoals het aantal vierkante meters van een vestiging, de grootte van de gemeente of de ligging (centrum/buitengebied) van de vestiging. BKN gebruikt BMT om de totaal ingevulde gegevens te verwerken en extrapoleren.

Juli 2026, Utrecht

Auteurs

Stijn Belder
Roel Beumer
Rachel Heijne
Chiel van de Kerkhof
Merel van Sliedregt

Redactie

Stijn Belder
Roel Beumer

Opmaak en design

Positive Impact Design,
Jochem Duyff

© 2025 Branchevereniging Kringloop Nederland

Dit werk is gepubliceerd onder een Creative Commons Naamsvermelding-GeenAfgeleideWerken 4.0 Internationaal licentie (CC BY-ND 4.0). Delen en verspreiden is toegestaan, mits de bron correct wordt vermeld en het werk ongewijzigd blijft. Meer informatie: creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/deed.nl.

Bronvermelding: *Monitor Kringloop Nederland 2025*, Branchevereniging Kringloop Nederland.

Dataverzoeken: Dit rapport bevat een selectie van de beschikbare data. Voor verzoeken om toegang tot onderliggende cijfers of aanvullende data kunt u contact opnemen via info@kringloopnederland.nl. Afhankelijk van de aard en omvang van het verzoek kan een vergoeding worden gevraagd.

Monitor 2025

De branchevereniging heeft **57 leden** met in totaal **237 winkels**

Circulair

195 miljoen kilo CO₂ bespaard

Inclusief

14.954 medewerkers

Met ondersteuningsvraag of ontwikkelkans

Zonder ondersteuningsvraag of ontwikkelkans

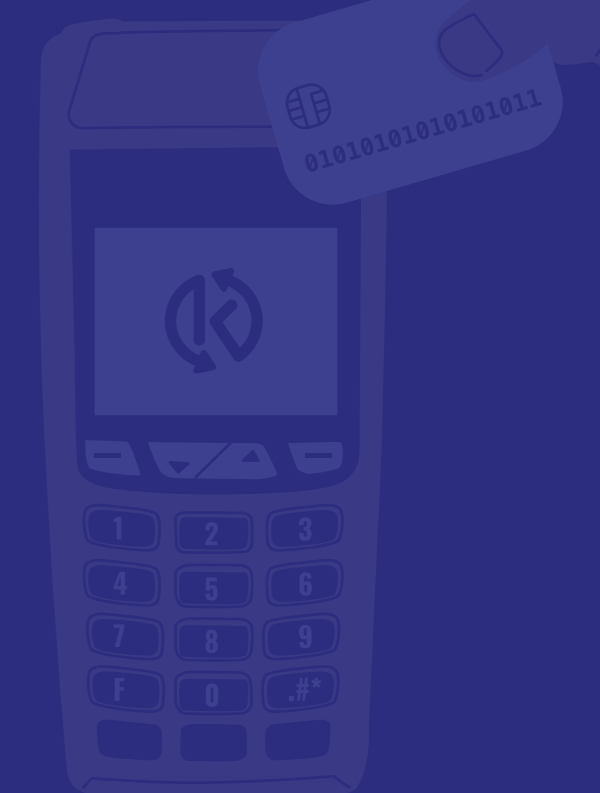
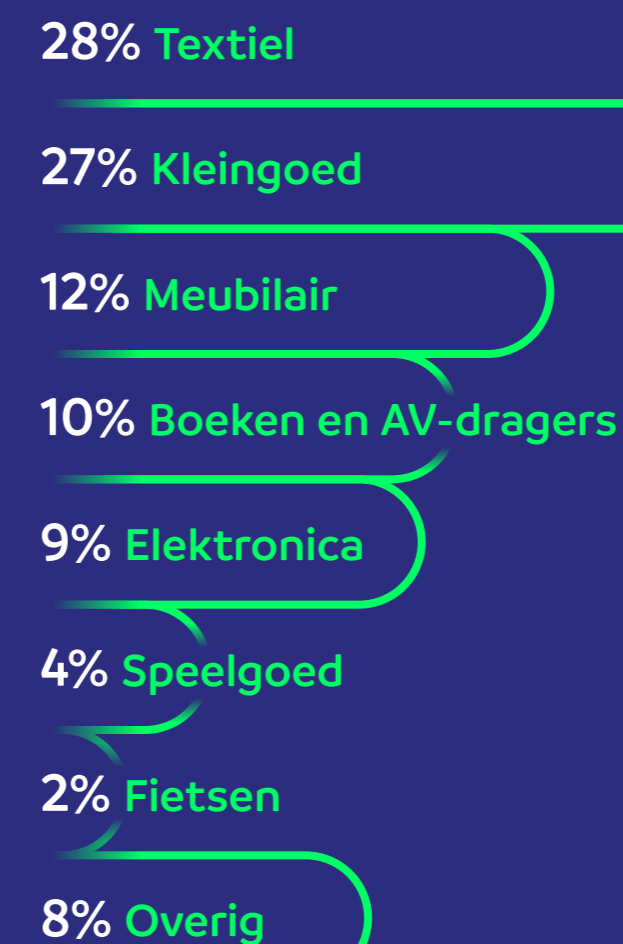

Financieel

16 miljoen klanten

Winkelomzet
€ 156,3 miljoen

Gemiddelde klantbesteding
€ 9,80

Samenvatting

2025 laat opnieuw zien dat kringlooporganisaties een steeds belangrijkere rol vervullen in de circulaire en sociale transitie van Nederland. Terwijl grondstoffenschaarste, klimaatverandering en werkgelegenheid hoog op de maatschappelijke agenda staan, leveren kringlooporganisaties dagelijks concrete oplossingen. Zij verlengen de levensduur van producten, voorkomen afval, besparen CO₂-uitstoot en bieden werk, ontwikkeling en perspectief aan duizenden mensen die elders moeilijk aansluiting vinden op de arbeidsmarkt. Tweedehands kopen is voor steeds meer mensen een bewuste en soms noodzakelijke keuze geworden. In 2025 kwam het totale aantal betalende klanten uit op 16 miljoen.

De maatschappelijke impact van de sector is groot. De leden van de Branchevereniging Kringloop Nederland (BKN) zamelden in 2025 gezamenlijk meer dan 160.000 ton goederen in, waarvan het grootste deel opnieuw werd gebruikt. Daarmee realiseerden de aangesloten organisaties een gezamenlijke CO₂-besparing van 195 miljoen kilogram. Tegelijkertijd ondersteunden zij ruim 11.000 mensen met een ondersteuningsvraag, leerdoel of ontwikkelkans. Dat is driekwart van het totaal aantal mensen dat bij de kringloop werkt. Daarmee zijn kringlooporganisaties niet alleen circulaire ondernemingen, maar ook belangrijke sociale voorzieningen in hun regio.

Tweedehands kopen is voor steeds meer mensen een bewuste en soms noodzakelijke keuze geworden. In 2025 kwam het totale aantal betalende klanten uit op 16 miljoen.

De kringloopsector ontwikkelt zich bovendien verder en gaat nuttige samenwerkingen aan. Zo zijn er al zo'n 100 plekken waar wordt samengewerkt met een milieustraat, meer dan een derde van de vestigingen werkte afgelopen jaar samen met het onderwijs en ongeveer de helft van alle vestigingen was een erkend leerbedrijf. Werkplaatsen voor elektronica, fietsen, textiel en meubels worden verder uitgebreid, terwijl steeds vaker circulaire ambachtscentra ontstaan, waar hergebruik, reparatie, onderwijs en arbeidsontwikkeling samenkomen. Ook investeert de sector in professionalisering, onder andere via de Academie Kringloop Nederland die in 2026 van start gaat. Deze ontwikkelingen sluiten nauw aan bij bredere maatschappelijke trends. De aandacht voor de circulaire economie groeit, evenals de behoefte aan betaalbare producten, reparatie en duurzaam consumeren. Daarnaast groeit de erkenning dat Nederland zijn afhankelijkheid van nieuwe grondstoffen en internationale productieketens moet verminderen. Juist op deze vraagstukken leveren kringlooporganisaties al jarenlang praktische oplossingen.

Tegenover deze overduidelijke maatschappelijke meerwaarde staat echter een toenemende financiële druk. Stijgende loonkosten en hogere energie- en huisvestingslasten zetten de bedrijfsvoering onder spanning. Daarnaast viel in 2025 het Lage-inkomensvoordeel (LIV) weg en staan gemeentelijke budgetten onder druk. De gemiddelde kringloopvestiging ontving vorig jaar ruim een derde minder subsidie dan het jaar ervoor. Ook is de inname van textiel van een inkomstenbron veranderd in een kostenpost. Doordat er steeds meer *fast fashion* van lage kwaliteit wordt ingeleverd, moeten kringloopwinkels meer tijd besteden aan het goed uitsorteren van kleding van hoogwaardig niveau voor de verkoop. Door al deze ontwikkelingen nemen inkomsten af terwijl kosten blijven stijgen.

De gevolgen hiervan worden inmiddels zichtbaar binnen de sector. Voor het tweede jaar op rij liggen de gemiddelde kosten van een kringlooporganisatie hoger dan de gemiddelde inkomsten. Mede daardoor waren organisaties genoodzaakt vacatures niet in te vullen en tijdelijke contracten niet te verlengen. Daarom daalde in 2025 het aantal medewerkers ten opzichte van 2024 met ruim 3.500 arbeidsplaatsen, terwijl de maatschappelijke opgaven waarvoor kringlooporganisaties zich inzetten juist groter werden.

Tegelijkertijd groeit de maatschappelijke en beleidsmatige erkenning van de rol die kringlooporganisaties spelen binnen de circulaire economie. De invoering van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid Textiel, de positieve samenwerkingen met veel gemeenten en de betrokkenheid van BKN bij het Nationaal Programma Circulaire Economie laten zien dat kringlooporganisaties steeds nadrukkelijker worden gezien als uitvoerende partners binnen de circulaire transitie. Terwijl de maatschappelijke betekenis van kringlooporganisaties groeit, staan de financiële randvoorwaarden onder druk. De sector blijft innoveren, samenwerken en resultaten boeken. Het realiseren van nationale ambities op het gebied van circulariteit, klimaat en inclusieve werkgelegenheid vraagt echter om een structurelere erkenning van de waarde die kringlooporganisaties dagelijks creëren, en daarbij passende ondersteuning en financiering.

Trends en ontwikkelingen in de kringloopsector

BKN Leden

De Monitor Kringloop Nederland maakt jaarlijks inzichtelijk welk resultaat BKN-leden realiseren en maakt hun inclusieve en circulaire impact tastbaar. De aangesloten kringlooporganisaties voeren het Keurmerk Kringloop Nederland. Op basis van het Kader Keurmerk Kringloop Nederland wordt hun bedrijfsvoering elke anderhalf jaar gecontroleerd door een externe auditor. Met het Keurmerk onderscheiden de organisaties zich binnen de sector door professionaliteit, transparantie en integriteit, en maken ze hun inspanning op de circulaire economie en de inclusieve arbeidsmarkt aantoonbaar.

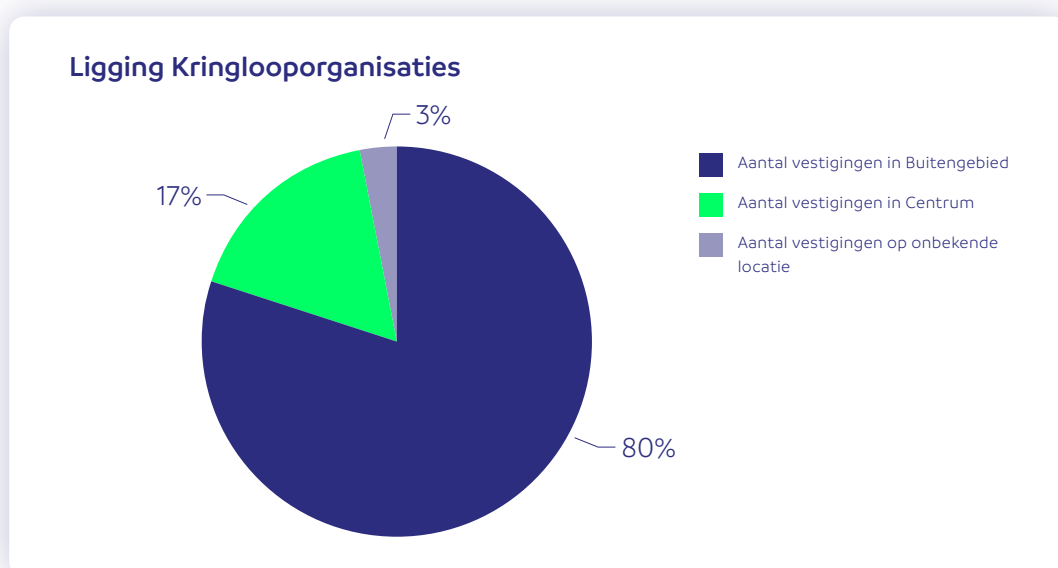
In 2025 had BKN 57 leden met 237 winkels. In 2024 waren dit nog 62 organisaties met 248 winkels. Die daling is veroorzaakt door fusies (waardoor het aantal organisaties afneemt maar het aantal vestigingen doorgaans gelijk blijft) en het sluiten van vestigingen door kringlooporganisaties. Ook is er een aantal kleinere kringlooporganisaties voor wie het moeilijk was om aan de voorwaarden van het Keurmerk te voldoen, waardoor zij hun lidmaatschap hebben opgezegd. Zoals op onderstaande afbeelding te zien is, zitten de leden en hun winkels verspreid door het hele land. Hiermee heeft BKN een landelijk dekkend netwerk.

Ligging kringlooporganisaties

De meeste kringloopvestigingen bevinden zich buiten de stads- en dorpskernen. Hier is het makkelijker om de winkels te bevoorraden, materiaalstromen af te voeren en zijn de huisvestingskosten lager dan in het centrum. Daardoor is het bijvoorbeeld mogelijk om ook ruimte te bieden aan werkplaatsen, waarmee invulling gegeven wordt aan de sociale en circulaire doelstellingen van kringlooporganisaties.

Toch bevinden zeker 40 kringloopvestigingen zich in een centrumgebied. Een centrumvestiging is een goede manier nieuwe doelgroepen aan te spreken. Ook is het een goede manier om waardevolle producten (bijvoorbeeld designkleding of -meubels) tegen een marktconforme prijs aan te bieden. In 2024 voerde BKN een verkenning uit naar de [kenmerken en voor- en nadelen van zulke centrumvestigingen](#). Zo blijkt een centrumvestiging een goede manier te zijn om andere doelgroepen te bedienen dan het reguliere kringlooppubliek.

Kringloop: méér dan een winkel

De kringloop is méér dan een winkel. De onderstaande tabel laat zien welke activiteiten en onderdelen aanwezig zijn bij vestigingen van BKN-leden.

TREND: Uit de inventarisatie blijkt dat maar liefst 101 vestigingen een samenwerking met de milieustraat hebben, een derde meer dan in 2024.

Sorteercentrum zonder innamepunt	13
Horeca	77
Inname goederen	198
Textielwerkplaats	28
Meubel- of houtwerkplaats	23
Fietswerkplaats	50
Elektronicawerkplaats	98
Repair café of samenwerking met een repair café	23
Bouwkringloop	11
Samenwerking met of onderdeel van een werkontwikkelbedrijf	61
Samenwerking met milieustraat	101
Samenwerking met onderwijsinstelling	85
SBB-erkend leerbedrijf	113

Impact van externe ontwikkelingen

Economische ontwikkelingen

Kringlooporganisaties opereren in een financieel klimaat dat in 2025 op meerdere fronten onder druk stond. Verschillende externe ontwikkelingen hebben direct of indirect effect gehad op de (financiële) positie van BKN-leden.

Toenemende kostendruk

De exploitatiekosten van kringloopvestigingen stonden in 2025 onder aanhoudende druk. Loonkosten zijn ook dit jaar verder gestegen als gevolg van aanpassingen van het wettelijk minimumloon en cao-ontwikkelingen. Ook energie- en huurkosten zijn in de afgelopen jaren hard gestegen. Dit zijn structurele uitdagingen die het veel retailers, vooral met fysieke winkels, moeilijk maken om concurrerend te blijven. Kringlooporganisaties maken bovendien gebruik van grote panden en rijden met eigen transportmiddelen, waardoor deze kostenposten een substantieel deel van de exploitatie vormen. Tot slot zien we de effecten van de textielcrisis. Waar reststromen textiel voorheen een inkomstenbron waren, zijn ze inmiddels kostenneutraal of zelfs een kostenpost geworden.

Druk op inkomsten en financiering

Ook aan de inkomstenkant waren de omstandigheden in 2025 niet onverdeeld gunstig. Het wegvallen van het Lage-inkomensvoordeel (LIV) per 1 januari 2025 heeft een duidelijke impact op de inkomsten. Het LIV is een loonkostensubsidie voor werkgevers die mensen in dienst hebben met een loon tussen de 100% en 125% van het wettelijk minimumloon. Omdat kringlooporganisaties als inclusieve werkgevers relatief veel medewerkers in deze loonschaal in dienst hebben, was het LIV voor de sector een belangrijke aanvulling. Het wegvallen ervan heeft het hele peiljaar 2025 doorgewerkt en raakt deze sector onevenredig hard.

Gemeenten stonden financieel onder druk, mede als gevolg van structurele tekorten in het sociaal domein en onzekerheden rondom rijksbijdragen. Dit raakt direct aan de positie van kringlooporganisaties, die voor een deel van hun inkomsten afhankelijk zijn van dienstverleningsovereenkomsten met gemeenten. Bezuinigingen kunnen daarmee de inkomstenpositie van kringloopvestigingen verzwakken. Tegelijkertijd leveren kringlooporganisaties aantoonbare besparingen op voor gemeenten: zij verlengen de levensduur van producten, voorkomen zo afvalverbranding en bieden arbeidsplaatsen aan mensen met een ondersteuningsvraag die anders aanspraak zouden maken op gemeentelijke voorzieningen. Een vergoeding voor diensten die de maatschappelijke meerwaarde van de kringloop weerspiegelt, is daarmee niet alleen rechtvaardig maar ook doelmatig. In de praktijk werken BKN-leden in veel gevallen constructief samen met de eigen gemeente. Waar dat nog niet het geval is, verdient dit aandacht. De sector bevindt zich in een kwetsbare positie: inkomsten buiten de winkelomzet fluctueren, terwijl de prijsstelling concurrerend moet blijven, de kwaliteit van producten hoog en werkgelegenheid geen sluitpost mag zijn.

Tegelijkertijd neemt de concurrentie op de tweedehandsmarkt toe: online platforms zoals Vinted en Marktplaats groeien door en bereiken een publiek dat niet altijd de weg naar de fysieke kringloopwinkel vindt. Dit vraagt van kringlooporganisaties een scherpe profilering van de eigen meerwaarde ten opzichte van deze platforms.

Maatschappelijke positie en kansen

Tegenover deze druk staan ook ontwikkelingen die de positie van de kringloopsector versterken. Na jaren van inflatie en reële koopkrachtdaling is tweedehands kopen voor steeds meer Nederlandse huishoudens vanuit kostenoverwegingen een bewuste en soms noodzakelijke keuze geworden, wat de maatschappelijke relevantie van de kringloopwinkel vergroot. Daarnaast zien we een groeiende groep die de kringloop weet te vinden vanwege zorgen om het klimaat en de noodzaak om zorgvuldig om te gaan met onze grondstoffen. Tot slot blijft de kringloop onverminderd interessant voor schatzoekers. Deze mensen kunnen in de winkels nog altijd unieke items voor een redelijke prijs vinden.

Daarnaast wint de discussie over een verlaagd btw-tarief op reparatiediensten in Europa aan momentum, mede gestimuleerd door de Europese Green Deal en het actieplan voor de circulaire economie. Een structureel lager btw-tarief op reparatie zou de positie van kringlooporganisaties die reparatiediensten aanbieden versterken en consumenten stimuleren om vaker voor reparatie te kiezen. Deze maatregel is in 2025 nog niet ingevoerd in Nederland, maar verdient aandacht als aankomende beleidsontwikkeling met potentieel financieel voordeel voor de sector.

De discussie over een verlaagd btw-tarief op reparatiediensten in Europa wint aan momentum, mede gestimuleerd door de Europese Green Deal en het actieplan voor de circulaire economie.

Circulaire ontwikkelingen

De ontwikkelingen rond de circulaire economie zijn niet uitsluitend een Nederlands fenomeen, maar maken deel uit van een wereldwijde trend en zijn onlosmakelijk verbonden met het economisch systeem waarin de kringloopsector opereert.

Een economie die op het gebruik van nieuwe grondstoffen draait (een lineaire economie), zal altijd spanningen rondom de toegang tot deze grondstoffen kennen. Eind 2025 werd dit in Europa pijnlijk duidelijk met de Amerikaanse president die Groenland leek te willen inlijven. Op papier ging het om militaire en strategische veiligheid, maar voor iedereen was duidelijk dat het ging om de kostbare grondstoffen die in Groenland te vinden zijn. Kritieke grondstoffen zoals neodymium, goud, en kobalt die nodig zijn voor elektronica, magneten en allerlei toepassingen voor de energietransitie. Deze zijn een heet hangijzer geworden binnen (geo-)politieke relaties. Die crisis, en eerdere crises rondom (kritieke) mineralen, vastzittende handelsroutes en pandemieën zoals COVID-19, laten laten zien waarom het zo belangrijk is om minder afhankelijk te worden van

buitenlandse productieketens. Tegelijkertijd ligt er een enorme hoeveelheid grondstoffen en materialen voor handen, die we via *urban mining*, reparatie, refurbishment en hergebruik in de waardeketen kunnen houden.

De circulaire economie draait om hergebruik, slim gebruik van secundaire materialen en minder verbruik. Het belang daarvan wordt tegenwoordig breed omarmd en niet alleen onderschreven door partijen die zich hard maken voor afvalpreventie en milieubescherming. Centraal staan strategische autonomie, ons verdienvermogen en een schone economie. Daarom is het wrang om te concluderen dat in 2025 wereldwijd de inzet van secundaire materialen is afgenomen van 7,2% naar 6,9% en dat de hoeveelheid *virgin* en niet-hernieuwbare materialen die als afval eindigen groeit. Niet alleen internationaal moet er nog veel gebeuren: in 2025 kwam de Integrale Circulaire Economie Rapportage 2025 (ICER) uit. Hierin schetst het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) de staat van de circulaire economie. Het oordeel is niet mals: het PBL acht het "heel erg onwaarschijnlijk" dat we de doelen gaan halen. Ze beschrijven het als een crisis in slow motion. De overheid is aan zet om concrete doelen te formuleren, te normeren én te bepalen.

Circulaire ambachtscentra

Het circulair ambachtscentrum (CA) is een plek of netwerk waarin kringloopwinkel, milieustraat, reparatie, onderwijs en sociale werkgelegenheid samenkomen. Ook demontagehallen en samenwerkingen met het bedrijfsleven kunnen daar onderdeel van zijn. De ontwikkeling van een landelijk dekkend netwerk van circulaire ambachtscentra is Rijksbeleid, uitgevoerd via het Rijksprogramma Circulaire Ambachtscentra onder regie van Rijkswaterstaat. BKN sluit aan bij dit beleid en werkt in dat kader samen met Rijkswaterstaat, de Nederlandse vereniging voor afval- en reinigingsdiensten (NVRD), Stichting Repaircafé en de vereniging voor Sociale Ontwikkelbedrijven (Cedris) aan de gezamenlijke opgave om dit netwerk te realiseren.

Politieke ontwikkelingen

Voor veel beleid was 2025 een jaar van stilstand. Na de val van het kabinet Schoof op 3 juni en de daaropvolgende dubbel demissionaire status van het tot twee keer toe gevallen kabinet, zijn veel politieke discussies stil komen te liggen in afwachting van nieuwe verkiezingen. Bovendien stonden veel partijen voor de val van het kabinet al in campagnestand vanwege de verwachte korte levensduur van kabinet Schoof én de aanstaande gemeenteraadsverkiezingen in 2026. Op het gebied van circulariteit is er misschien weinig nieuw beleid gekomen, toch liepen op de achtergrond veel beleidsprocessen door. Vanuit de overheid werd gewerkt aan het doorontwikkeltraject van het UPV-systeem, werd er gediscussieerd over reparatie en werd het NPCE geüpdatet. Daarnaast bleef BKN aandacht vragen voor de verlaging van het btw-tarief voor maatschappelijke kringlooporganisaties (met het Keurmerk Kringloop Nederland, een ANBI- of SBBI-status), de lastendruk die de invoering van het Digitaal Opkopersregister (DOR) met zich mee zou brengen, en de hoge vereisten die gesteld worden aan het behalen van een CENELEC-certificering voor de verwerking van afgedankte elektrische apparaten.

NPCE

De hierboven geschetste ontwikkelingen, en andere inzichten, hebben een plek gekregen in het in 2025 door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat geactualiseerde Nationaal Programma Circulaire Economie (afgekort: NPCE). Met nieuwe doelen die concreter en beter meetbaar zijn, worden mooie stappen vooruitgezet. Binnen het geactualiseerde NPCE is ruimte voor hogere strategieën op de r-ladder. Hergebruik, substitutie en het verminderen van grondstoffen krijgen

dan ook een prominente plek. BKN is actief betrokken bij de vervolgstappen, zoals Ketentafels voor diverse productgroepen. Toch voelt de herziening ook als een stap terug doordat doelen verder in de tijd worden geplaatst (2035 i.p.v. 2030), er bezuinigd wordt op de middelen (ook voor circulaire ambachtscentra), en voor nieuw beleid vooral naar Europa wordt gekeken. Hierin blijven kansen liggen die nodig zijn om tot een circulaire economie te komen.

In het NPCE verschuift de focus naar afzonderlijke productgroepen in plaats van overkoepelende thema's. Dit gaat ten koste van een samenhangende aanpak van de transitie als geheel. Deze nieuwe benadering heeft ook een groot voordeel: de eerdergenoemde ketentafels, waar BKN aan deelneemt, vormen de basis voor nieuw beleid. In 2025 begon intern de discussie over de concrete invulling daarvan. Inmiddels is bekend dat er definitief een Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid (UPV) voor meubels komt; BKN denkt hierover mee in de Ketentafel Meubels. Dit laat zien dat de bijdrage van kringlooporganisaties aan de circulaire economie wordt (h)erkend.

Circulair Materialenplan

Het Circulair Materialenplan (CMP) werd begin 2025 als opvolger van het Landelijke Afvalplan (LAP3) in consultatie gebracht. Het CMP ging uit van een erkenning die noodzakelijk is voor de circulaire transitie: we hebben het niet langer over afval, maar over circulaire materialen, de grondstoffen die nodig zijn voor onze economie. Toch staat het CMP symbool voor veel van het beleid: we erkennen de circulaire economie, maar gaan nog niet over tot het invoeren van wetgeving die nodig is om deze te bevorderen. Voor kringlooporganisaties is het grote voordeel dat veel vragen, onderwerpen en handreikingen nu op één plek gemakkelijk te vinden zijn. Maar doordat voor veel productgroepen en -stromen de minimumverwerkingseisen niet opgehoogd worden, verandert dit in de praktijk nog niet veel voor kringlooporganisaties. Hierdoor blijven kansen liggen.

De textielcrisis

In de monitor over 2024 signaleerden we het begin van wat inmiddels een volwaardige textielcrisis is geworden. In 2025 heeft die crisis doorgezet en is deze voor vrijwel alle leden van BKN voelbaar. De internationale tweedehands textielketen staat onder druk door handelsbarrières, de opkomst van (ultra) fast fashion in Afrika en Azië, de dalende kwaliteit van kleding en een lage vraag naar gerecycled materiaal. Textiel was jarenlang een waardevolle stroom voor kringlooporganisaties, maar is voor veel kringlooporganisaties nu omgeslagen naar een kostenpost.

Kringlooporganisaties konden textiel steeds vaker niet meer kwijt bij sorteerdere en recyclers. Waar zij eerder betaald kregen voor levering, moesten zij in 2025 in toenemende mate juist betalen om de stroom af te kunnen zetten. Opslagkosten liepen op, en in het meest negatieve geval werd textiel verbrand. Daarmee werd textiel voor veel leden een van de grootste dossiers van het jaar.

Tegen deze achtergrond ging in 2025 de UPV Textiel feitelijk van start. Voor het eerst ontvingen kringlooporganisaties UPV-vergoedingen voor de inzameling, sortering en het hergebruik dat zij al jaren realiseren. Dat is een wezenlijke erkenning van hun rol in de textielketen. In dit zware jaar waren deze inkomsten van directe betekenis voor de bedrijfsvoering van BKN-leden. Het is een resultaat waaraan binnen de sector jarenlang is gewerkt.

Tegelijk laat het eerste jaar zien dat de inrichting van het systeem een forse inspanning vraagt van BKN-leden. Het aanleveren van data aan producentenorganisaties, het opzetten van administratieve processen en de verplichte medewerking aan het kostprijsonderzoek (KPO) hebben in 2025 geleid tot een extra belasting. Het KPO-rapport dat hieruit volgde sloot in de ogen van de sector onvoldoende aan op de praktijk en is na kritiek op de publicatie aangepast.

Een positief signaal in 2025 is dat producentenorganisaties zich actief opstellen richting de afzetkant van de keten. Zij denken mee met kringlooporganisaties over knelpunten en werken aan het verbreden van afzetmogelijkheden, onder meer door dienstverleners en afnemers met elkaar te verbinden. Zo werden er via matchmaking meerdere nieuwe afnemers gevonden voor textiel in de keten. Voor een sector die in 2025 vooral met dalende afzet en stijgende kosten te maken had, is dat een betekenisvolle ontwikkeling. In 2026 zal moeten blijken of deze inzet zich vertaalt in stabiele afzet en gezonde prijsvorming, en of het stelsel daarnaast zijn administratieve en financiële vormgeving zo kan inrichten dat de inzet van kringlooporganisaties recht wordt gedaan, onder meer via een kostprijsonderzoek waarin de sector zich herkent. BKN blijft hierop aandringen namens haar leden.

Ook kringlooporganisaties zijn als inclusieve werkgevers vaak afhankelijk van tijdelijke subsidies en aangewezen op losse afspraken binnen hun arbeidsmarktregio.

Inclusieve arbeidsmarkt: ontwikkelingen

Nog steeds is er in Nederland een grote groep mensen die wil werken, maar waarvan de talenten en kansen op de arbeidsmarkt onbenut blijven. De ontwikkelingen op de Nederlandse arbeidsmarkt laten, net als de afgelopen twee jaar, een trend zien waarbij de werkgelegenheid iets groeit. De spanning op de arbeidsmarkt lijkt iets afgenomen ten opzichte van het jaar daarvoor: het aantal openstaande vacatures loopt iets terug. Al met al is er nog steeds sprake van een krappe arbeidsmarkt, met [vrijwel net zoveel openstaande vacatures als werklozen](#). Net als in 2024 is er in 2025 een licht stijgende lijn te zien in de werkloosheidscijfers. Met name de werkloosheid onder jongeren nam toe. De groep mensen die geen betaald werk heeft, maar wel beschikbaar is voor werk is [gegroeid ten opzichte van 2024](#).

Regelingen

Ondanks de aanhoudende arbeidsmarktkrapte staat er nog steeds een groep mensen langs de kant tot wie de arbeidsmarkt een afstand heeft. Dit geldt ook voor mensen met een ondersteuningsvraag, waaronder mensen met een arbeidsbeperking. Om ervoor te zorgen dat meer mensen met een arbeidsbeperking bij reguliere werkgevers in Nederland aan het werk kunnen, is de Banenafpraak ingevoerd. Deze afspraak maakt deel uit van de Participatiewet en heeft als doel extra banen te creëren voor mensen die door een beperking niet zelfstandig het minimumloon kunnen verdienen.

Landelijke doelstellingen, zoals het aantal extra banen binnen de Banenafpraak bij (reguliere) werkgevers, zijn in 2025 [wederom niet behaald](#). Ook het aantal beschutte werkplekken, bedoeld voor mensen met een arbeidsbeperking en vastgesteld per gemeente, zijn wederom niet volledig benut waardoor nog steeds mensen met een indicatie [wachten op een passende werkplek](#). Er wordt gewerkt aan een nieuwe Participatiewet en een verbrede en versimpelde Banenafpraak, wat ertoe moet leiden dat er meer mensen met een ondersteuningsvraag kunnen worden begeleid bij werkgevers.

Bovendien worden de huidige regelingen voor inclusief werkgeverschap nog steeds door veel werkgevers als complex ervaren en soms onvoldoende benut. Er is sprake van een versnippering in sociaal beleid en van regionale verschillen. Daarbij zijn ook kringlooporganisaties als inclusieve werkgevers vaak afhankelijk van tijdelijke subsidies en aangewezen op losse afspraken binnen hun arbeidsmarktregio.

Effect op de praktijk

De maatschappelijke aandacht voor Leven lang ontwikkelen (LLO), laagdrempelige werkplekken en arbeidsparticipatie van mensen met een ondersteuningsvraag is de afgelopen jaren gegroeid. Overheid, onderwijs en sociaal domein zoeken steeds actiever naar werkgevers en omgevingen waar leren en werken samengaan. Kringlooporganisaties vervullen die rol al jaren in de praktijk en sluiten daarmee goed aan op deze bredere maatschappelijke ontwikkeling.

Binnen de kringloopsector staat leren op de werkvloer centraal. Medewerkers ontwikkelen er zowel basisvaardigheden als specifieke vakvaardigheden, van textielsortering en houtbewerking tot begeleiding en leidinggeven. De kringloop biedt daarmee niet alleen werkgelegenheid voor mensen met een ondersteuningsvraag, zoals mensen vanuit de Participatiewet of jongeren zonder startkwalificatie, maar ook een ontwikkelomgeving die bijdraagt aan hun arbeidsmarktpositie én aan hun bredere maatschappelijke participatie en welzijn.

Positionering van de circulaire economie als kansensector bij het UWV

Op dit moment is de kringloopbranche niet aangewezen door instanties als het UWV en het ministerie van SZW als zijnde kansrijke kraptesector en maatschappelijk cruciale sector. Hoewel de sector dus veel kansen biedt voor mensen met een ondersteuningsvraag, zoals voor UWV-doelgroepen, is de sector [nog onvoldoende in beeld of benut door het sociaal domein](#). Ook lopen kringlooporganisaties hierdoor passende (scholings)subsidies bedoeld voor aangewezen sectoren mis. Niet alleen het arbeidsmarktbeleid, maar ook het huidige (formele) onderwijscurriculum sluit nog onvoldoende aan op de sector en de mogelijkheden binnen de circulaire economie.

De kringloopsector en de circulaire economie zijn kansrijk voor de arbeidsmarkt van de toekomst. Om dat potentieel te benutten, is meer beleidsinzet en investeringsbereidheid van het kabinet nodig. Denk aan meer opleidingsmogelijkheden voor reparatie, meer aandacht voor circulaire vakvaardigheden en passende scholings- en begeleidingssubsidies. Het [in 2025 ingevoerde en door OCW erkende MBO keuzedeel 'basisvaardigheden reparatie van consumptiegoederen'](#) is in dat kader een eerste stap in de goede richting.

Inclusieve begeleiding

Kringlooporganisaties bieden werkplekken aan mensen met een ondersteuningsvraag. Die begeleiding vraagt om gekwalificeerde jobcoaches en werkbegeleiders die medewerkers ondersteunen op de werkvloer. Dit zijn geen vrijwillige of marginale functies, maar noodzakelijke schakels in het werkproces. De financiering voor de kosten van deze begeleiding is echter niet altijd toereikend. Vergoedingen vanuit gemeenten en UWV zijn doorgaans gebaseerd op standaard-tarieven die de werkelijke begeleidingsintensiteit niet altijd dekken. Waar de begeleiding complexer is of meer continuïteit vraagt, lopen kringlooporganisaties tegen een structureel gat tussen kosten en vergoeding aan. Het wegvallen van het LIV per 2025 heeft dit verder verscherpt. Voor BKN-leden staat de inclusieve missie niet ter discussie. Maar een duurzame invulling daarvan vraagt om een passende vergoeding voor de begeleidingskosten die daarmee gepaard gaan. Zonder die vergoeding komt de continuïteit van inclusieve werkplekken onder druk te staan.

Kansen voor samenwerking

In 2025 werkte meer dan een derde van de vestigingen samen met het onderwijs (zoals met het praktijk- en voortgezet speciaal onderwijs, middelbaar onderwijs en met mbo-instellingen). Ook was ongeveer de helft van alle BKN-vestigingen een door Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) erkend leerbedrijf. Hierdoor kunnen er praktijkverklaringen worden behaald op de werkvloer, en is er aandacht voor het leren in de praktijk. Dit kan gaan over stage- en leerwerkplekken, met als doel vak- en basis werknemersvaardigheden te vergroten. Binnen kringlooporganisaties zijn er veel mogelijkheden rondom scholing via praktijkleren en het behalen van praktijkverklaringen, waar leren op de werkvloer centraal staat. Een goed voorbeeld uit de sector is [de pop-up leerwinkel van Rataplan](#), waarbij in samenwerking met het Werkgevers-servicepunt (WSP) en een onderwijsinstelling in de regio wordt gewerkt aan werkervaringstrajecten via praktijkleren.

Ook in samenwerking met het sociaal domein, zoals met werkontwikkelbedrijven en het UWV, bieden BKN-leden veel kansen voor diverse doelgroepen. Kringlooporganisaties werken samen met het sociaal domein van zowel gemeenten als UWV. Zo werkten in 2025 tientallen kringloopvestigingen samen met een werkontwikkelbedrijf, of was er onderdeel van. De samenwerking heeft betrekking op de ontwikkeling en begeleiding van medewerkers, bijvoorbeeld op een detachingsbasis.

Op brancheniveau maakt BKN landelijke afspraken met het Landelijk Werkgeversservicepunt van het UWV en Gemeenten over de verschillende (samenwerkings)mogelijkheden en re-integratie-trajecten. Maar ook BKN-leden werken samen met het UWV als het gaat om verschillende re-integratietrajecten. Afspraken hierover worden in de arbeidsmarktregio's gemaakt. BKN zoekt Cedris op als het gaat om samenwerking tussen kringloop en werkontwikkelbedrijven.

Ook werd, in het kader van samenwerking, in 2025 de [Academie Kringloop Nederland](#) verder ontwikkeld en voorbereid op de lancering in 2026. Het initiatief is samen met leden van BKN opgestart en wordt in samenspraak met hen continu doorontwikkeld. De inhoudelijke ontwikkel-thema's en het bijbehorende lesmateriaal sluiten aan bij de veelzijdigheid van het werk in de kringloopbranche, waar dagelijks wordt gewerkt aan een goede klantbeleving, hergebruik en sociale ondersteuning. De Academie zet bovendien in op het erkennen en waarderen van deelnemers, door hun ontwikkeling zichtbaar te maken met de uitreiking van badges en certificaten na het afronden van modules en leerlijnen.

BKN-strategie

Meerjarenstrategie 2026-2030

In 2025 ontwikkelde BKN de [Meerjarenstrategie 2026–2030](#), waarin leden aan de hand van focusgroepen richting gaven aan de opgaven van de branchevereniging voor de komende jaren. Vier thema's stonden daarin centraal: voorlopen in circulariteit, de kringloop als inclusieve werkgever en sociale hub, het bedienen van de klant van de toekomst en een toekomstbestendige bedrijfsvoering. Op circulair gebied zien BKN-leden de kracht van een intensivering van de samenwerking met gemeenten, milieustraten en kringlooporganisaties onderling.

Aan de hand van circulaire hubs, waarbij per materiaalstroom bezien wordt hoe reparatie en logistiek ingericht worden, ontstaan kansen om op te schalen en te specialiseren. Dat draagt bij aan gezonde bedrijfsvoering in een veranderende markt. Met de inclusieve arbeidsmarkt zijn BKN en BKN-leden al op de goede weg. BKN zet zich in de komende jaren in voor formele erkenning van de kringloop als inclusieve werkgever door een plaats te krijgen in bestaand en toekomstig arbeidsmarktbeleid. Aan de kabinetsaanpak 'een leven lang ontwikkelen' (LLO) geeft BKN invulling via de Academie Kringloop Nederland.

De kringloop blijft haar rol vervullen om goede spullen aan te bieden aan mensen met een kleinere beurs. Tegelijkertijd trekt de sector een steeds bredere groep mensen aan: de kringloop is er niet alleen voor mensen met een smalle beurs maar ook voor de mensen die op zoek zijn naar unieke items of zich zorgen maken om het klimaat en duurzaamheid en het belangrijk vinden om duurzamer te consumeren. Het bedienen van verschillende klantgroepen is een uitdaging, maar biedt ook kansen voor een gezonde bedrijfsvoering. Dat is ook nodig, want verderop in dit rapport is zichtbaar hoe de kosten voor de gemiddelde kringloopvestiging hoger zijn dan de opbrengsten. Om de marktpositie van kringlooporganisaties te verstevigen zet BKN zich in voor het verbreden van inkomstenbronnen van organisaties en het drukken van kosten door samen te werken en krachten te bundelen zodat schaalvoordelen behaald kunnen worden. [De uitwerking is terug te vinden in de Meerjarenstrategie 2026–2030](#).

De kringloop is er niet alleen voor mensen met een smalle beurs maar ook voor de mensen die op zoek zijn naar unieke items of zich zorgen maken om het klimaat en het belangrijk vinden om duurzamer te consumeren.

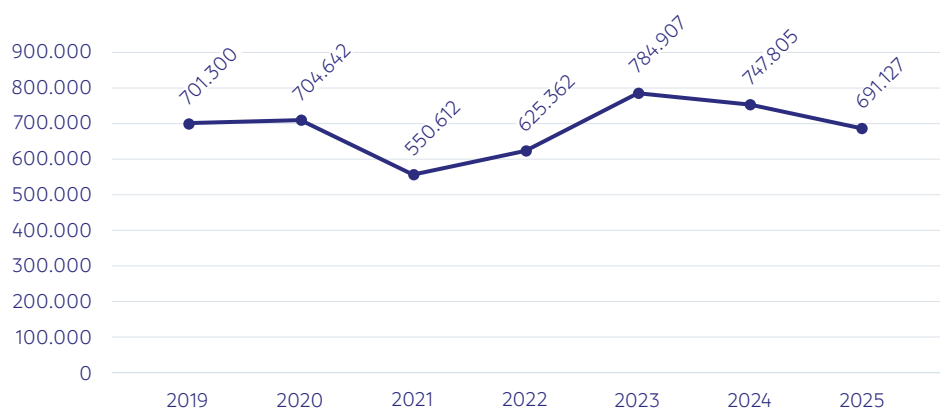
Ontwikkelingen in de sector: de cijfers

Circulair

Inzameling van goederen

In 2025 zamelden BKN-leden gemiddeld 691.127 kilogram aan spullen in per vestiging. De onderstaande grafiek laat zien dat de flinke daling gevolgd door een scherpe stijging gedurende COVID-19 weer afvlakt richting een niveau dat in lijn ligt met de jaren voor de pandemie.

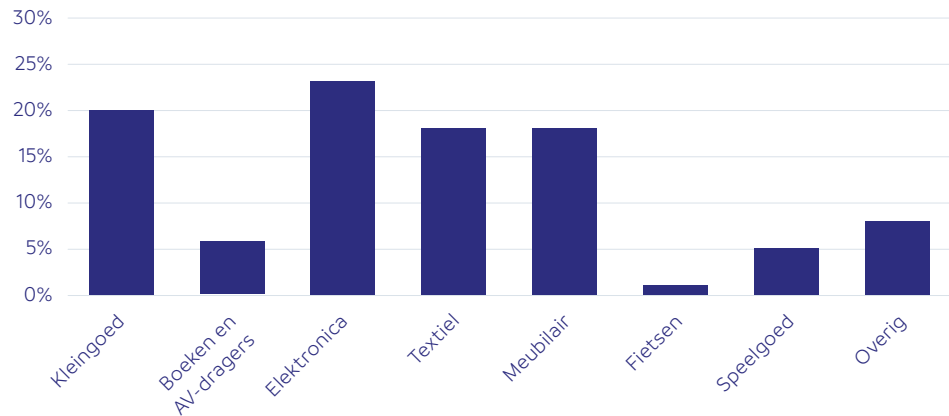
Gemiddelde inzameling per vestiging (kg)

De volgende grafiek toont het aandeel van verschillende productgroepen in het totaal aantal ingezamelde kilo's in 2025:

Aandeel van de verschillende productcategorieën

■ 2025

In de meest recente gegevens over de verschillende productcategorieën is het opvallend dat er in verhouding veel *elektronica* wordt ingenomen. Een mogelijke verklaring kan de toenemende aandacht voor het belang van kritieke materialen zijn en dat consumenten waardevolle elektronica daarom eerder geneigd zijn correct af te danken en aan kringlooporganisaties te gunnen.

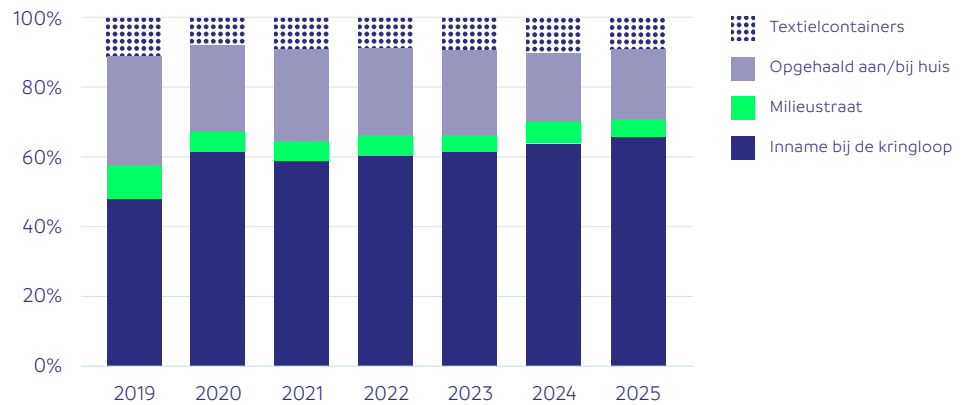
In 2025 was er veel aandacht voor *textiel*, met name vanwege de UPV. De markt voor textiele reststromen verslechterde sterk, maar BKN-leden hebben desondanks weer een grote hoeveelheid ingezameld: 18% van het totaal. De steeds lagere kwaliteit en hogere omloopsnelheid van textiel bij consumenten dragen hier vermoedelijk aan bij.

We zien ook dat *kleingoed* een aanzienlijk aandeel inneemt, nu deze goed wordt voor 20% van de ingezamelde goederen. Met name wanneer we terugkijken naar de monitor van 2023, toen kleingoed nog ongeveer 14% van de ingezamelde producten vormde.

Bovendien zien we dat de categorie *overig* relatief laag is, ook als we kijken naar afgelopen jaren. De verwachting is dat dit komt doordat kringlooporganisaties goederen beter categoriseren.

Deze spullen verschijnen niet zomaar bij kringlooporganisaties. De volgende grafiek toont de verdeling over diverse inzamelmethoden sinds 2019.

Inzamelmethodes

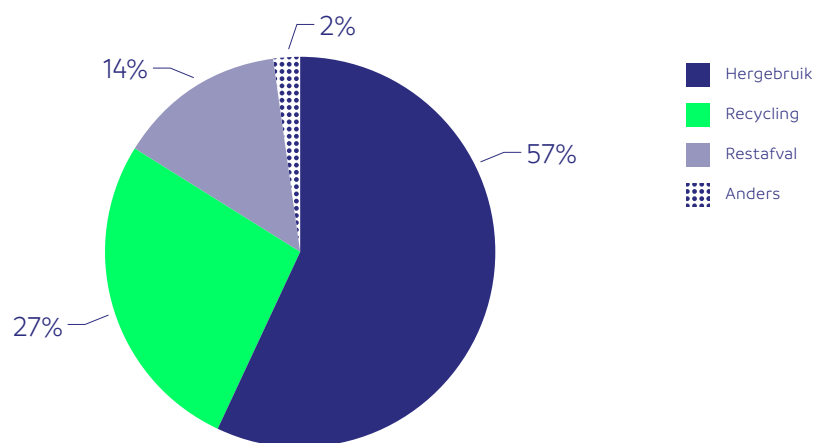
De afgelopen jaren zien we dat de verhoudingen constant blijven en slechts marginaal verschuiven. Het maakt vooral zichtbaar dat steeds meer mensen hun weg naar de kringloop weten te vinden om goederen daar af te geven. Daarnaast wordt een vijfde van de ingenomen goederen thuis opgehaald, wat een kostbare inspanning is voor BKN-leden.

Verwerking van goederen

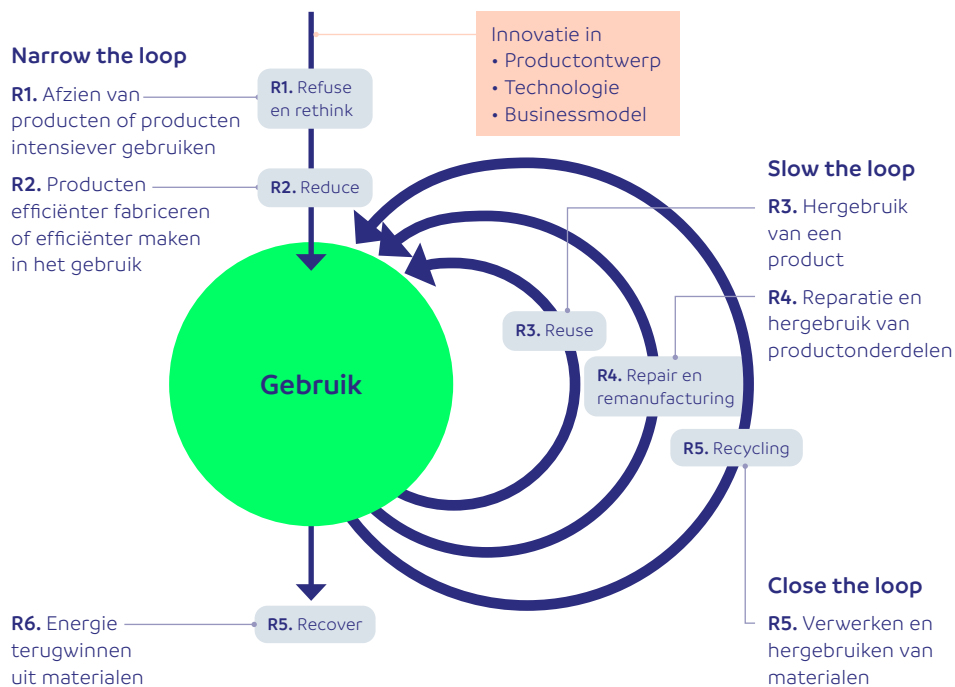
Ook dit jaar zien we dat hergebruik verreweg het grootste aandeel heeft bij het verwerken van alle goederen. Met 57% steekt dit met kop en schouders uit boven het aandeel goederen dat gerecycled (27%) wordt. Het grootste deel van de producten krijgt daarmee een tweede (of zelfs derde of vierde) leven via de kringloop. Wat niet hergebruikt kan worden, wordt zo veel mogelijk gerecycled voor grondstoffen.

TREND: Het percentage restafval is al jaren stabiel op 14%.

Verwerking van goederen

R-ladder met strategiën van circulariteit

De R-ladder

Kringlooporganisaties zamelen jaar in jaar uit veel goederen in. Deze geven zij een tweede-, derde- of zelfs vierde leven. Ze realiseren hergebruik, reparatie, en upcycling. Daarnaast dragen ze bij aan betere recycling en afvalvermindering door stromen uit te sorteren. Dit markeert de centrale rol die kringlooporganisaties spelen in de overgang naar een circulaire economie. Een centraal concept in deze transitie is de R-ladder. Hoe hoger activiteiten en maatregelen op de ladder, hoe hoogwaardiger en duurzamer de verwerking van een product is.

De hoogste twee treden van de R-ladder zijn R1: *Refuse and Rethink* en R2: *Reduce*. De eerste twee stappen liggen met name bij producenten en consumenten. De belangrijkste bijdrage van de kringloopbranche begint bij trede R3: *Reuse*. Dat gaat over het hergebruik van producten, de meest hoogwaardige strategie nadat een product eenmaal gemaakt is.

Naast hun winkelverkoop werken kringlooporganisaties ook aan andere vormen van direct hergebruik, zoals online verkoop en donaties aan andere partijen. De sector blijft de mogelijkheden voor online verkoop benutten en verkennen, maar tot nu toe blijft de omvang hiervan beperkt. Online verkoop is namelijk bijzonder arbeidsintensief, omdat in de kringloop ieder item uniek is. Ieder item moet dus apart online worden gezet en weer worden verwijderd zodra het is verkocht, waardoor de kosten snel oplopen.

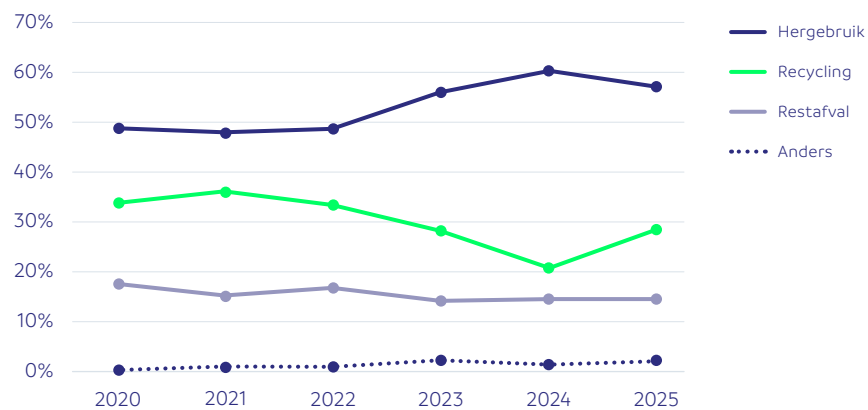
Ook op R4: *Repair, Remanufacture, Repurpose* zijn veel kringlooporganisaties actief. Dit gebeurt bijvoorbeeld in houtwerkplaatsen, textielateliers of elektronicawerkplaatsen.

Daar worden producten die aanvankelijk niet verkoopbaar zijn en anders als afval zouden eindigen, gered door reparatie en upcycling.

Tot slot worden spullen die niet hergebruikt kunnen worden bij de kringloop zo goed mogelijk voorbereid voor R5: *Recycling*. Dit wordt gedaan door materialen van elkaar te scheiden. R6: *Recover*, het verbranden van materialen met energierecuperatie, proberen we tot een minimum te beperken.

Onderstaande figuur laat een trend zien over afgelopen jaren in het aandeel hergebruik, recycling en restafval:

Trend hergebruik/recycling/restafval

Hier is zichtbaar dat het aandeel recycling relatief iets toeneemt ten koste van het aandeel hergebruik. Het moet nog uitwijzen of dit een trend is die doorzet, of dat hergebruik mogelijk schommelt en stabiel kan blijven tussen de 56% en 63%. De verschuiving kan ook veroorzaakt zijn door de vereenvoudigde vraagstelling in 2025, waardoor de data betrouwbaarder zijn geworden. Zie ook in het laatste hoofdstuk van dit rapport de verantwoording voor het berekenen van de verwerkingspercentages.

CO₂-besparing

BKN-leden bespaarden samen **195 miljoen kg CO₂**. De besparing bestaat voor een groot deel uit energiebesparing door het faciliteren van hergebruik van goederen. De besparing is vergelijkbaar met 118.000 keer een retourvlucht van Amsterdam naar New York. Zie ook in het laatste hoofdstuk van dit rapport de verantwoording over de berekening van de CO₂-besparing.

Inclusieve arbeidsmarkt

In 2025 werkten er op peildatum 31 december in totaal **14.954** medewerkers in de kringloopsector. Dit is een daling ten opzichte van vorig jaar, waarvoor verschillende verklaringen bestaan. BKN-leden bevestigen dat de stijgende loonlasten ten koste gaan van arbeidsplaatsen: vacatures worden bewust niet gevuld en tijdelijke contracten worden niet verlengd.

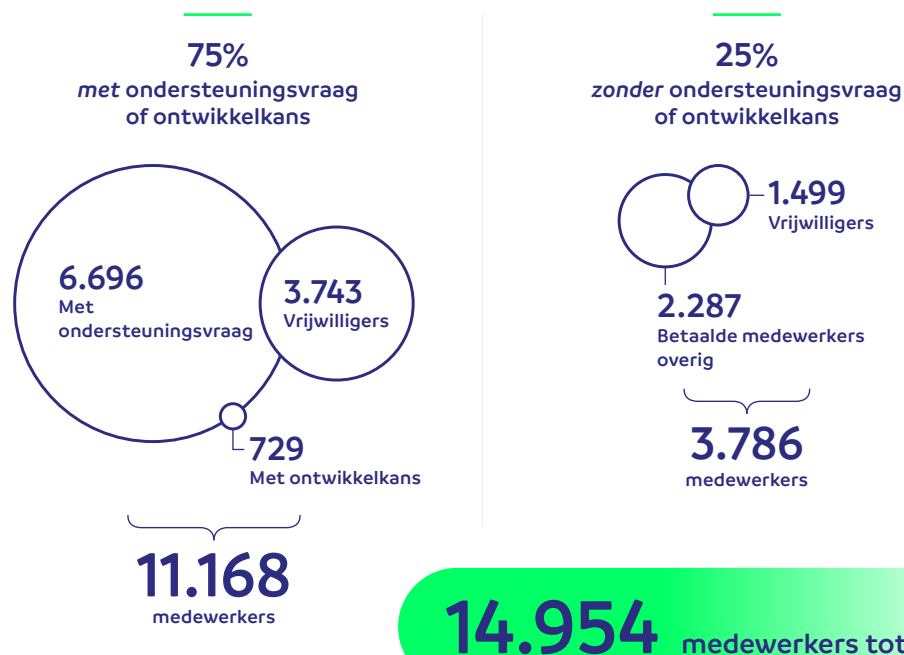
Hoewel sectorcijfers ontbreken, zijn krachte op de arbeidsmarkt en openstaande vacatures ook een deel van de verklaring voor het dalend aantal medewerkers. BKN-leden geven aan dat met name een tekort aan leermeesters en aan begeleiding binnen de organisatie wordt ervaren als obstakel om meer mensen met een ondersteuningsvraag een betaalde werkplek te bieden.

Tot slot is de daling van het aantal medewerkers te verklaren door de wijze waarop het aantal medewerkers op de peildatum berekend wordt: dit is deels gebaseerd op extrapolaties. Extrapolaties vallen om diverse redenen lager uit ten opzichte van voorgaande jaren. Zie ook in het laatste hoofdstuk van dit rapport de verantwoording bij de extrapolatie van de gegevens.

Maatschappelijke betekenis van de kringloop

Kringlooporganisaties bieden, net als in de afgelopen jaren, veel arbeid- en ontwikkelkansen voor mensen met een ondersteuningsvraag. Om scherp weer te geven wat kringlooporganisaties betekenen voor mensen en de samenleving, presenteert BKN de gegevens rondom inclusief werkgeverschap vanaf dit jaar langs twee dimensies; mensen mét en mensen zonder ondersteuningsvraag of ontwikkelkansen.

Verdeling medewerkers

De eerste dimensie bestaat met name uit de categorie 'mensen met een ondersteuningsvraag'. Dit zijn mensen zonder werk, mensen met een arbeidsuitdaging en -beperking, mensen op zoek naar veiligheid, leerlingen van het vso of pro en mensen met een taakstraf of in re-integratie of dagbesteding. Deze groep maakt met meer dan 6.500 medewerkers 45% van het totaal aantal kringloopmedewerkers uit.

De tweede categorie binnen die dimensie is die van mensen die bij de kringloop een opleidings- of ontwikkelkans benutten. Dit zijn MBO-studenten via BBL of BOL, en stagiairs uit het middelbaar, hoger en wetenschappelijk onderwijs – ruim 700 medewerkers.

De derde categorie die we binnen deze eerste dimensie scharen, betreft vrijwilligers. De aanname is dat van alle vrijwilligers het grootste deel (tussen 3.500 en 4.000 mensen) primair een ondersteuningsvraag heeft of een ontwikkelkans benut. Deze aanname is gebaseerd op input van BKN-leden en ervaringen vanuit de sector. Motieven om als vrijwilliger aan de slag te gaan bij een kringlooporganisatie lopen sterk uiteen: van het doorbreken van sociaal isolement en behoefte aan zingeving tot herstel van belastbaarheid, het opdoen van werkervaring, taalontwikkeling of een aanvulling op een bijstandsuitkering via een vrijwilligersvergoeding. Daarmee zijn er circa 1.500 vrijwilligers overgebleven die zonder één van de genoemde motieven bij de kringloop werkt.

Opgeteld betekent dit dat BKN-leden in 2025 ruim 11.000 mensen actief ondersteunden. Dat is 75% van het totale aantal medewerkers dat bij kringlooporganisaties actief is. Een groot deel van hen zou zonder de kringloop langs de zijlijn staan: mensen die via reguliere werkgevers geen passende plek vinden, maar bij de kringloop wel kunnen werken, groeien en meedoen. Daarnaast ontwikkelen mensen zich bij de kringloop in vaardigheden en praktijkervaring die direct bijdragen aan de circulaire economie van de toekomst. Kringlooporganisaties zijn daarmee niet alleen werkgever, maar ook een sociale infrastructuur.

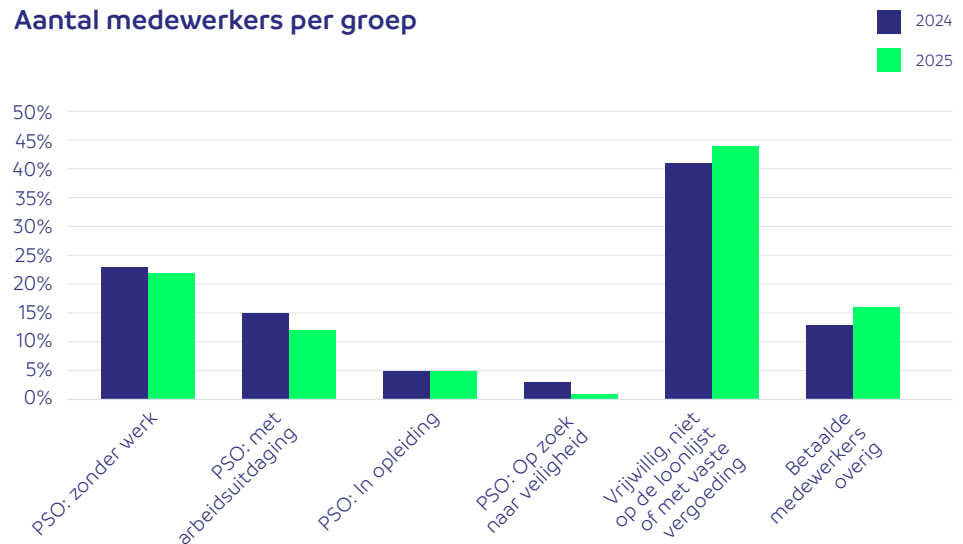
De andere dimensie, van mensen zonder ondersteuningsvraag of ontwikkelkans, bestaat uit de groep van ca. 1.500 vrijwilligers én de vierde en laatste categorie: betaalde medewerkers overig. Deze groep omvat staf en begeleiding en bestaat uit 2.287 medewerkers.

PSO-categorieën medewerkers

Het opvragen van de personeelsgegevens gebeurt niet volgens de dimensies en de categorieën die we gebruiken om deze zoals hiervoor te presenteren, maar aan de hand van het model van de Prestatieladder Sociaal Ondernemen (PSO) met twee toegevoegde categorieën. Deze gebruiken we ook om dieper in te gaan op de cijfers per doelgroep.

Het aandeel medewerkers per doelgroep in 2025 ten opzichte van 2024 wordt duidelijk uit onderstaande figuur.

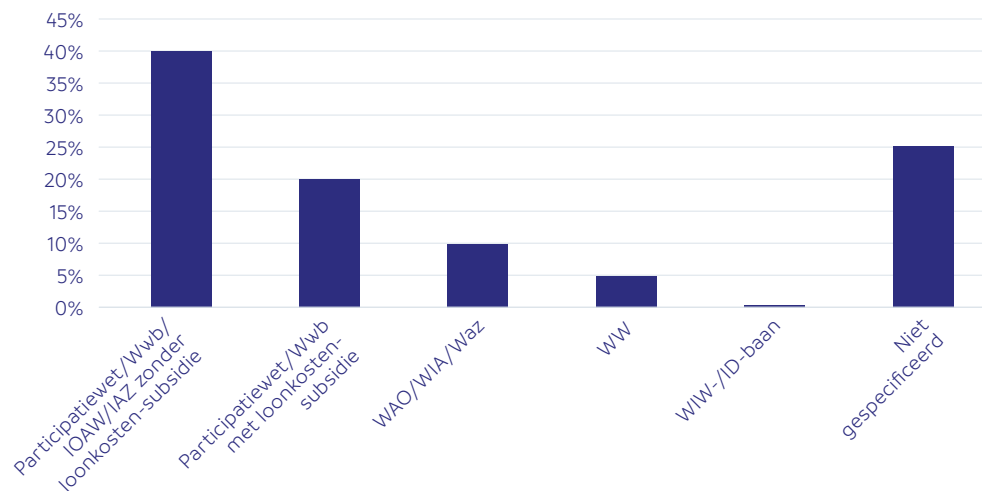
Aantal medewerkers per groep

Mensen zonder werk: mensen uit een uitkering en de Participatiewet

Onderstaande figuur laat de verdeling zien van de doelgroep: 'Mensen zonder werk' in 2025:

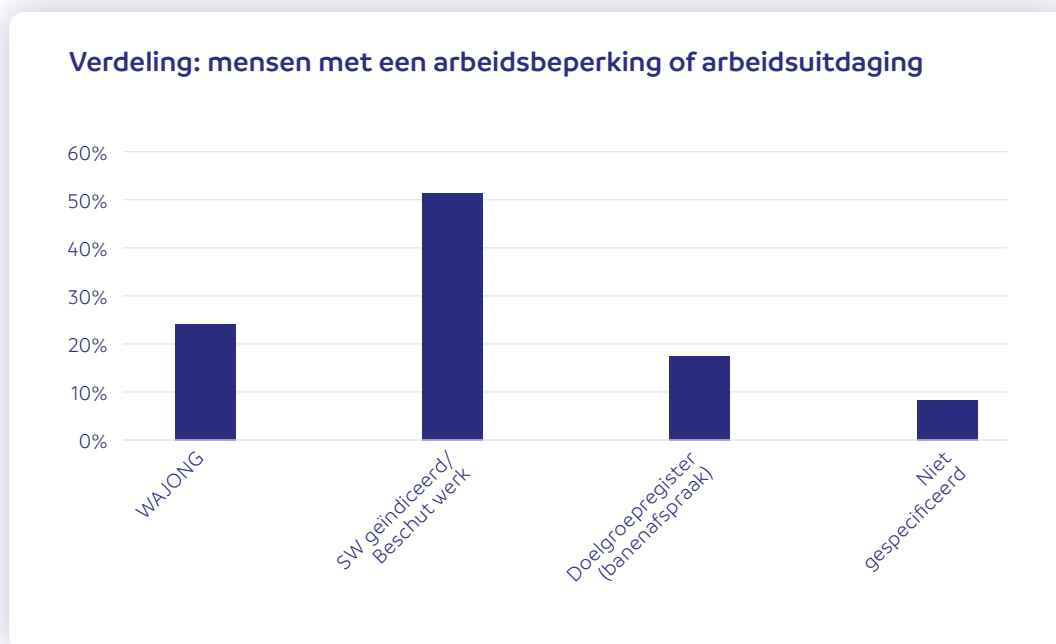
Verdeling: mensen zonder werk

In 2025 was iets minder dan een kwart (22%) van de medewerkers werkzaam vanuit een uitkering, vergelijkbaar met 2024. Het grootste deel van deze groep valt onder de Participatiewet en komt doorgaans zonder loonkostensubsidie via de kringlooporganisatie aan het werk. Daarna volgen, op enige afstand, medewerkers met een Participatiewet-indicatie mét loonkostensubsidie, gevolgd door de WAO- en WW-doelgroepen. Het restant van de uitkeringsgerechtigde medewerkers is niet nader gespecificeerd.

Mensen met een arbeidsbeperking of arbeidsuitdaging

Onderstaande figuur laat de verdeling zien van de doelgroep: 'mensen met een arbeidsbeperking of arbeidsuitdaging' in 2025:

Een kleiner deel (12%) van de kringloopmedewerkers valt onder de doelgroep 'mensen met een arbeidsuitdaging of arbeidsbeperking'. De helft van deze categorie betreft SW-geïndiceerden of medewerkers met een indicatie beschut werk. De groep SW-geïndiceerden wordt landelijk steeds kleiner, omdat de WSW met de komst van de Participatiewet is afgeschaft en er geen nieuwe instroom meer plaatsvindt.

Wat beschut werk betreft, waren er in 2025 landelijk meer mensen met een indicatie dan ingevulde beschutte werkplekken. Hierdoor kunnen bij gemeenten wachtrijen ontstaan voordat mensen daadwerkelijk kunnen starten. De kringloopsector kan voor deze doelgroep passende werkplekken bieden, maar plaatsing is niet altijd mogelijk omdat gemeenten deze plekken niet in alle gevallen kunnen realiseren of financieren.

Binnen deze doelgroep vallen ook de medewerkers die meetellen voor de landelijke Banenafpraak, in 2025 goed voor ongeveer 300 medewerkers ingeschreven in het doelgroepregister. Het aantal medewerkers dat onder de Banenafpraak valt is in 2025 lager dan in 2024. Een mogelijke verklaring is dat niet altijd duidelijk is of iemand in het doelgroepregister is opgenomen.

Mensen in opleiding

In totaal valt 5% van alle kringloopmedewerkers onder de doelgroep 'mensen in opleiding'. Bij dit relatief lage aandeel moet een kanttekening geplaatst worden: BKN-leden geven het aantal medewerkers dat op 31 december van het betreffende jaar in dienst is door. Het einde en het begin van het kalenderjaar is een periode waarin er doorgaans minder studenten en scholieren bij de kringloop betrokken zijn dan op andere momenten in het jaar. Zie ook de verantwoording bij de extrapolatie van de gegevens.

Deze doelgroep is onder te verdelen in leerlingen vanuit het mbo-onderwijs (niveau 1 t/m 4), leerlingen vanuit het voortgezet speciaal onderwijs (vso) of praktijkonderwijs (pro). Binnen de kringloopsector is veel aandacht voor ontwikkeling en de samenwerking met het onderwijs, waarbij 113 kringloopvestigingen een door SBB-erkend leerbedrijf zijn en waar diverse praktijkverklaringen worden behaald in samenwerking met mbo-instellingen.

Mensen op zoek naar veiligheid

TREND: de groep 'mensen op zoek naar veiligheid', zoals statushouders, is in 2025 1% van het totaal aantal medewerkers, tegenover 3% in 2024.

Dit is deels te verklaren door [beleidsveranderingen](#) die het lokaal complex maken om statushouders aan een betaalde baan te helpen. Ook vallen 'mensen op zoek naar veiligheid' zoals statushouders vanuit de zogenaamde Z-route (deze Zelfredzaamheidsroute is een intensief inburgeringstraject voor nieuwkomers met leeruitdagingen) vaak onder de doelgroep 'Vrijwilligers' bij de kringloop waardoor ze niet altijd zichtbaar zijn in deze PSO-doelgroep.

Vrijwilligers

TREND: De groep 'Vrijwillig, niet op de loonlijst of met vaste vergoeding' is ten opzichte van 2024 licht gegroeid en bevat 44% van alle kringloopmedewerkers.

Deze groep werkt bijvoorbeeld aan hun re-integratie of (via de gemeente) aan hun participatie. Daarnaast gaat het om een deel niet-gepensioneerde en een deel gepensioneerde vrijwilligers. Vaak weten kringlooporganisaties van deze groep niet precies in wat voor 'doelgroep' een medewerker precies valt en het kan voorkomen dat zij onder één van de eerdergenoemde doelgroepen vallen, zoals 'mensen op zoek naar veiligheid'. De groep bevat ook mensen vanuit een Taakstraf of via Bureau Halt (7%), maatschappelijke stages (5%) en mensen via een re-integratie of dagbestedingsplek (8%).

Overige betaalde medewerkers

TREND: het aandeel aan 'overig betaalde medewerkers' (staf en begeleiding) ten opzichte van de totale groep kringloopmedewerkers is licht gegroeid ten opzichte van 2024 van 13% naar 16%.

Gecombineerd met het dalende totaal aantal medewerkers maakt dat zichtbaar hoe kringlooporganisaties met minder mensen hetzelfde werk proberen te verrichten. Waar in de afgelopen jaren nog werd ingezet om ondanks de stijgende loonkosten arbeidsplaatsen te behouden, is nu zichtbaar dat dat niet meer haalbaar is. Niet alleen vanwege de stijgende financiële druk, maar ook vanwege het aantal medewerkers dat begeleiding kan bieden ten opzichte van medewerkers die om deze begeleiding vragen.

Leeftijdscategorieën in de kringloopsector in 2025

- 22% valt onder de 35 jaar
- 39% tussen de 35-55 jaar
- 39% is 55+ jaar

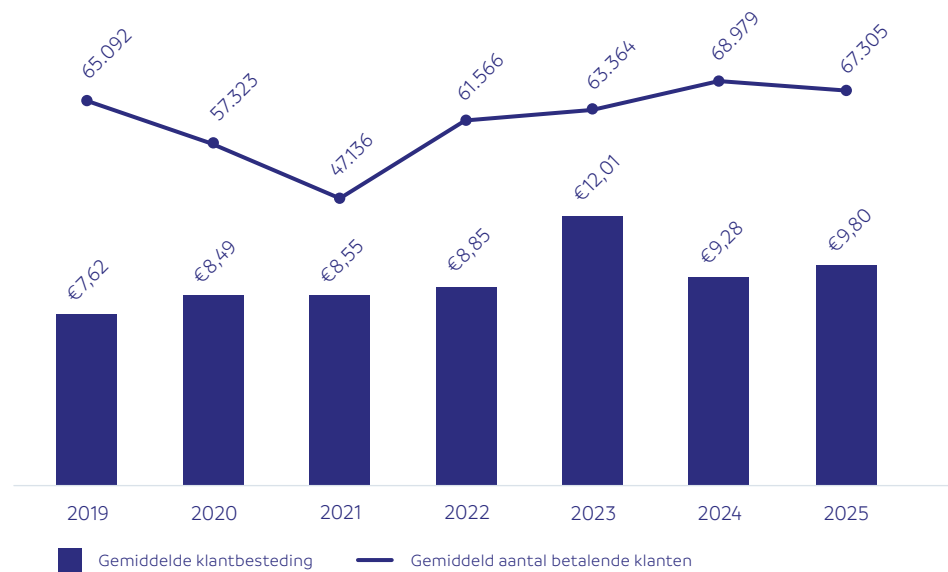
Deze leeftjidsverdeling laat zien dat kringlooporganisaties werk- en participatieplekken bieden aan mensen van alle leeftijden. In het bijzonder ontstaan er kansen voor jongeren onder de 35 jaar,

bijvoorbeeld afkomstig uit het vso- en pro-onderwijs. Juist voor deze groep, waaronder de werkloosheid landelijk is toegenomen, biedt de kringloop een laagdrempelige en waardevolle opstap naar werk en maatschappelijke participatie met niet alleen instroom- maar ook doorstroomkansen op de arbeidsmarkt.

Financieel

Omzet en klanten

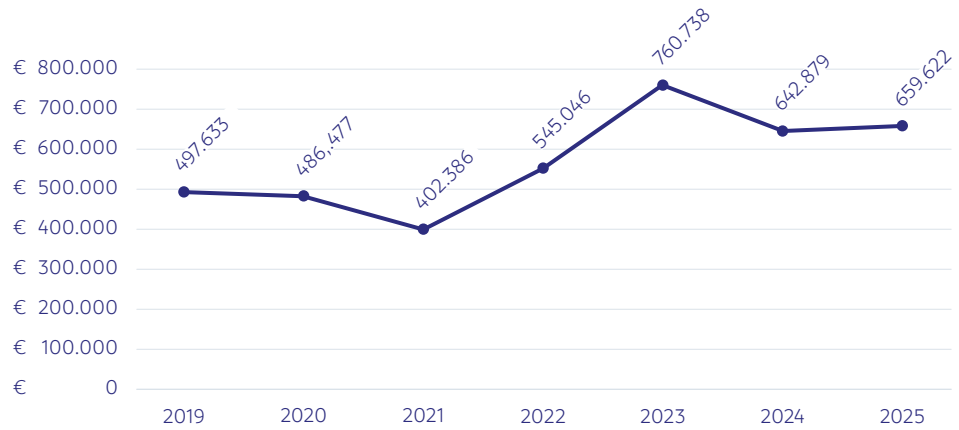
Gemiddeld aantal klanten per vestiging en klantbesteding

De totale winkelomzet van bij BKN aangesloten organisaties was in 2025 **156,3 miljoen euro** met in totaal **16 miljoen** betalende klanten. De gemiddelde klantbesteding is gestegen van €9,28 naar €9,80 per klant.

TREND: De gemiddelde winkelomzet is licht gestegen van ongeveer €643.000 naar €660.000 per vestiging.

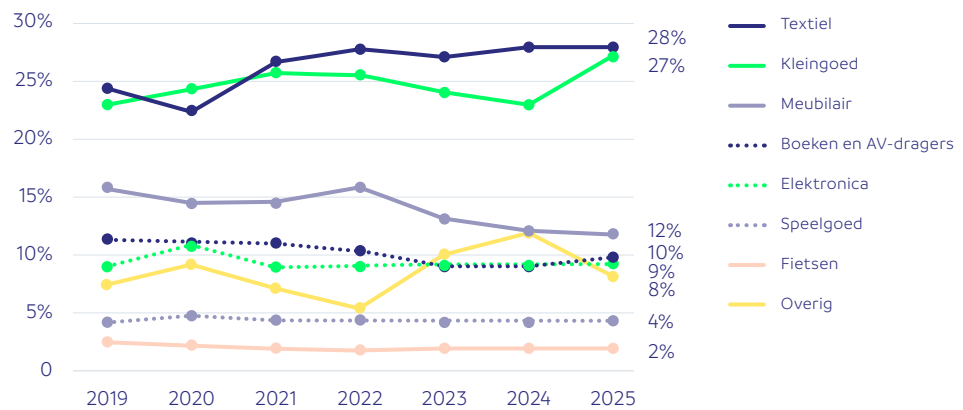
Gemiddelde winkelomzet

De grafiek hieronder toont de trends in het aandeel van de verschillende goederencategorieën in de totale winkelomzet in 2025. Vergeleken met 2024 zijn er weinig verschillen zichtbaar, behalve een stijging van 4% in het aandeel kleingoed van de totale omzet. Dit is mogelijk te verklaren door de verschuiving tussen deze categorie en de categorie 'Overig', waarop minder producten werden aangeslagen bij de kassa. Het aandeel van deze goederencategorie daalde namelijk van 12% in 2024 naar 8% in 2025. Verder is duidelijk dat textiel nog altijd het grootste aandeel in de winkelomzet heeft van alle goederencategorieën, en is het goed om te zien dat de dalende trend van de voorgaande jaren bij de verkoop van meubels niet heeft doorgezet.

TREND: In 2022 maakten meubels nog 16% van de omzet uit, inmiddels is de categorie stabiel op 12%.

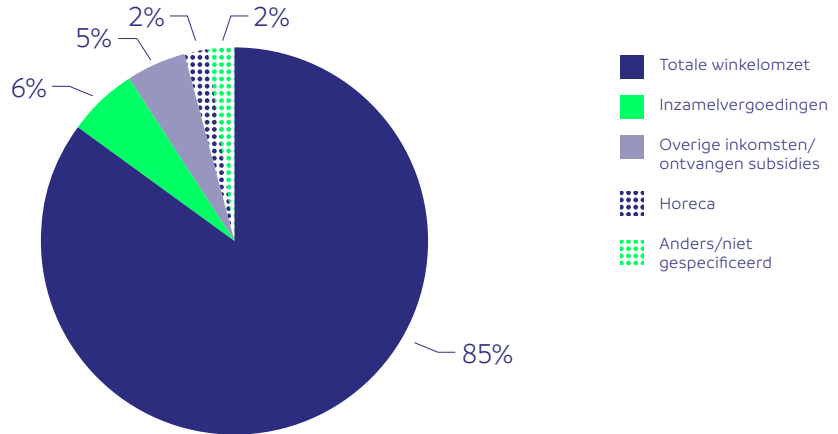
Trends aandeel winkelomzet t.o.v. totale winkelomzet

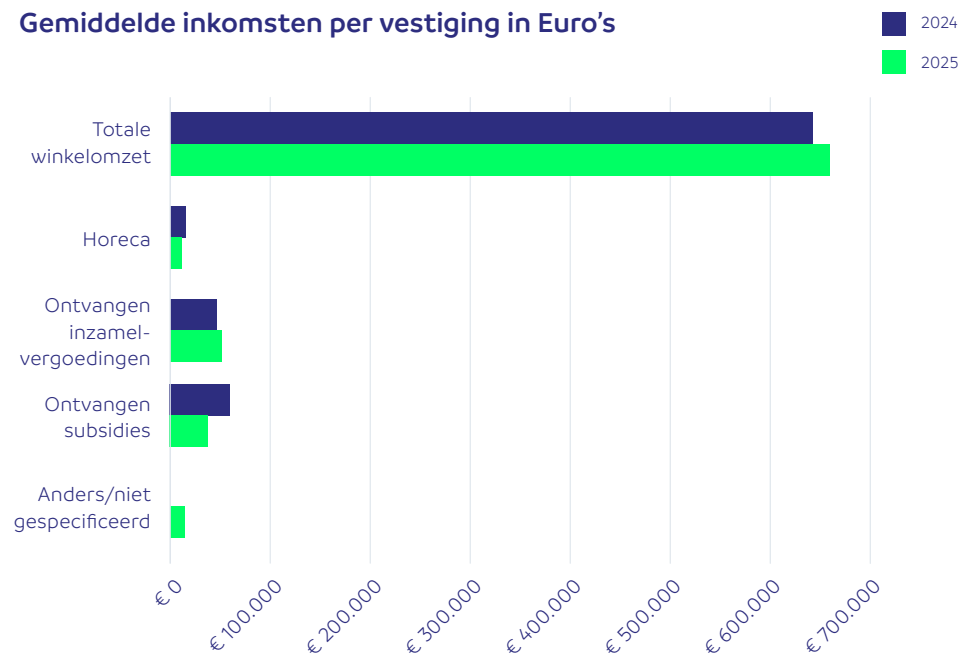
Inkomsten en kosten

Onderstaande diagram geeft weer waar de inkomsten van kringlooporganisaties in 2025 uit bestaan.

Inkomstenverdeling

Gemiddelde inkomsten per vestiging in Euro's

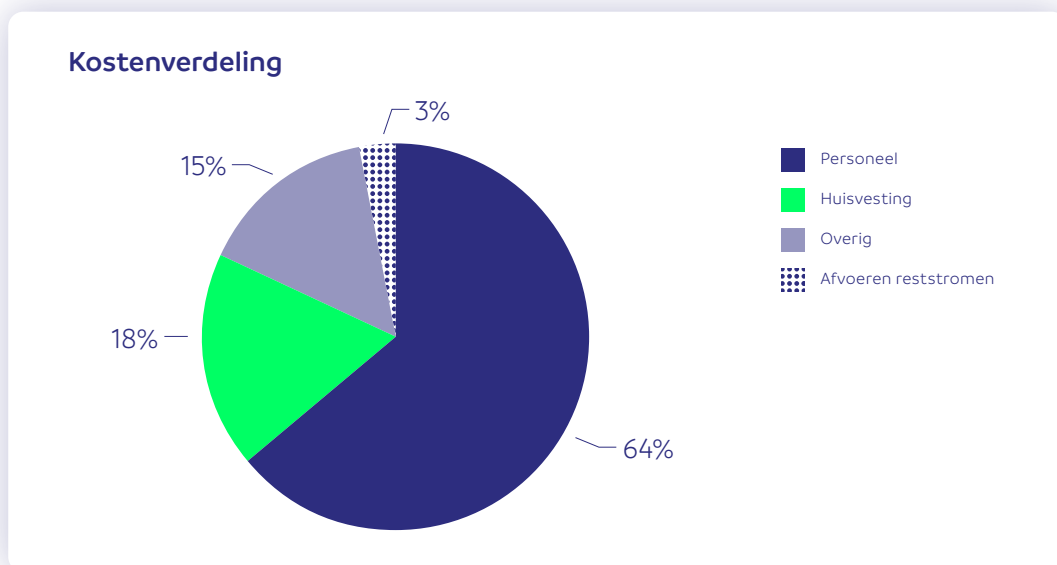
In 2025 kwam 85% van de inkomsten uit de winkelomzet, ongeveer evenveel als in 2024. De horeca-inkomsten zijn iets teruggelopen, de ontvangen inzamelvergoedingen zijn iets gestegen. BKN-leden kunnen ontvangen inzamelvergoedingen op twee manieren registreren voor de Monitor Kringloop Nederland:

1. Opbrengsten uit scheiden en afvoeren van monostromen. Een monostroom is een uitgesorteerde materiaalstroom, zoals hout, textiel of papier. Elektrische apparaten gelden ook als monostroom omdat deze zo veel mogelijk volledig worden ingenomen en afgevoerd voor correcte verwerking.
2. Opbrengsten uit dienstverleningsovereenkomsten (DVO). Veel kringloopvestigingen hebben een DVO met de gemeente. Zij krijgen dan bijvoorbeeld een vergoeding voor het ophalen van goederen. Hoe die vergoeding eruitziet, verschilt per gemeente. Soms krijgen vestigingen een vergoeding per inwoner van de gemeente, of per ingezamelde kg. Er bestaan meer varianten.

Ruim 70% van de ontvangen inzamelvergoedingen komt uit DVO's, een veel kleiner deel bestaat uit opbrengsten uit het scheiden en afvoeren van monostromen.

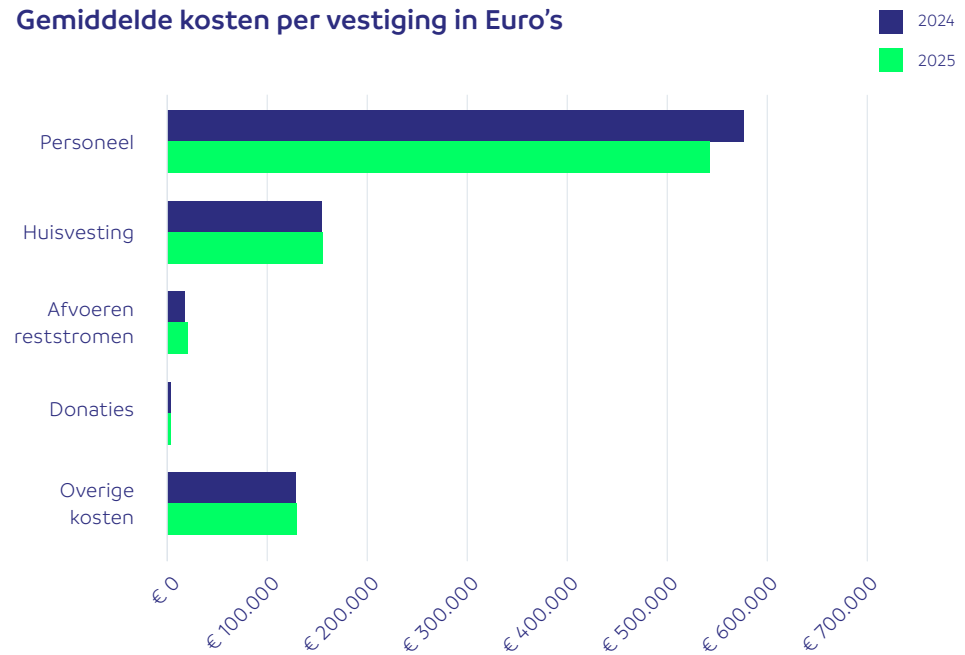
TREND: Meest opvallend is de daling van de ontvangen subsidies. De gemiddelde kringloopvestiging van BKN ontving in 2024 nog €60.580 aan subsidies. In 2025 daalde dit naar gemiddeld €38.184 per vestiging.

Dit is deels te verklaren door de afschaffing van het lage inkomensvoordeel (LIV) per 1 januari 2025. Onderstaande diagram geeft weer waar de gemiddelde kosten van kringlooporganisaties uit bestaan. De totale kosten van een gemiddelde kringloopvestiging zijn gedaald van ongeveer €880.000 naar €847.500. Het aandeel personeelskosten is ongeveer 1,5 procentpunt gedaald vergeleken met 2024, maar is met 64% nog altijd het merendeel.

De gemiddelde kringloopvestiging ontving in 2025 € 38.184 aan subsidies. In 2024 was dit € 60.580.

Gemiddelde kosten per vestiging in Euro's

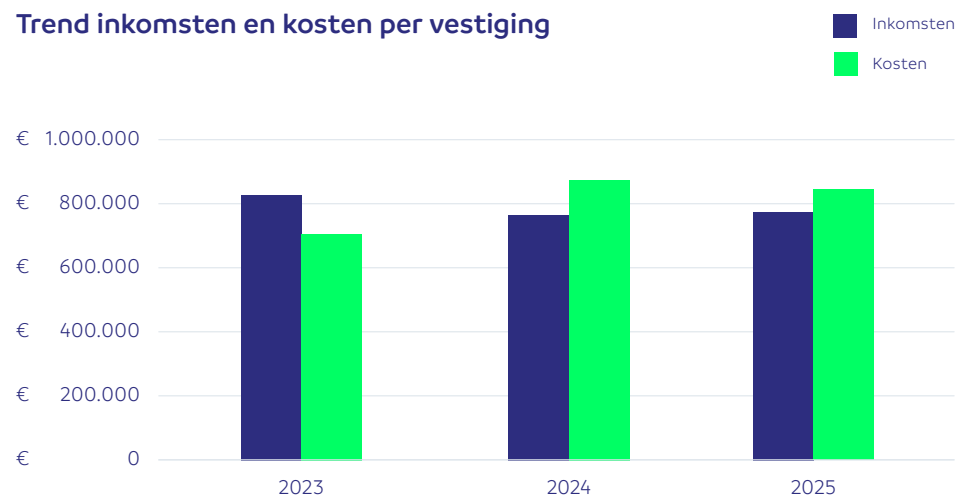

Dat de gemiddelde personeelskosten per vestiging zijn gedaald is opvallend, zeker in een periode van stijgende lonen. Een plausibele verklaring is dat vestigingen vacatures bewust niet hebben gevuld en tijdelijke contracten niet hebben verlengd. Een kleinere bezetting kan daarmee de hogere loonkosten per medewerker compenseren en per saldo leiden tot lagere personeelskosten.

In onderstaande grafiek is zichtbaar hoe de gemiddelde inkomsten en kosten per vestiging zich tot elkaar verhouden.

TREND: Sinds vorig jaar komen de gemiddelde kosten hoger uit dan de gemiddelde inkomsten. Hoewel het verschil vergeleken met 2024 is afgenomen, zijn de kosten nog steeds hoger dan de inkomsten.

Trend inkomsten en kosten per vestiging

Conclusie

De resultaten van 2025 bevestigen dat kringlooporganisaties een onmisbare schakel zijn in zowel de circulaire economie als de inclusieve arbeidsmarkt. Jaarlijks geven zij miljoenen producten een tweede leven, besparen zij grote hoeveelheden CO₂-uitstoot en bieden zij werk-, leer- en ontwikkelkansen aan duizenden mensen. Daarmee leveren zij concrete bijdragen aan maatschappelijke doelen waaraan overheden en beleidsmakers zich nationaal en Europees hebben gecommitteerd. Ook weten steeds meer klanten de weg naar de kringloop te vinden, vanuit overtuiging of uit noodzaak.

We zien daarmee dat de maatschappelijke relevantie van kringlooporganisaties groeit. Hergebruik, reparatie, grondstoffenbesparing en inclusieve werkgelegenheid worden steeds belangrijker in een wereld waarin grondstoffen schaarser worden, klimaatdoelen dichterbij komen en personeelstekorten aanhouden. Op al deze terreinen beschikken kringlooporganisaties over kennis, infrastructuur en uitvoeringskracht die in tientallen jaren zijn opgebouwd. De sector neemt een belangrijke positie in binnen de circulaire economie en is een onmisbare schakel binnen diverse ketens, in het bijzonder de textielketen.

Aan de andere kant laten de cijfers zien dat deze maatschappelijke prestaties niet vanzelfsprekend zijn. Stijgende kosten, afnemende subsidies, de gevolgen van de textielcrisis en onvoldoende dekking van begeleidingskosten zetten organisaties onder druk. De aanzienlijke daling van het aantal medewerkers in 2025 laat zien dat deze ontwikkelingen inmiddels directe gevolgen hebben voor de uitvoeringscapaciteit van de sector.

De vraag is al lang niet meer of kringlooporganisaties maatschappelijke waarde creëren; die waarde is aantoonbaar aanwezig. De vraag is of de randvoorwaarden voldoende zijn om deze waarde ook in de toekomst te blijven leveren en verder uit te bouwen. Wanneer Nederland de ambities op het gebied van circulariteit, grondstoffenstrategie, klimaat en inclusieve werkgelegenheid serieus neemt, ligt het voor de hand om kringlooporganisaties nadrukkelijker te erkennen als maatschappelijke uitvoeringspartners en daar passende financiering, regelgeving en samenwerking tegenover te zetten. Erkenning als kansensector, met de daarbij behorende scholings- en begeleidingssubsidies om mensen te kunnen ondersteunen, is hiervoor een belangrijke stap.

Ondanks de uitdagingen laat 2025 vooral een veerkrachtige sector zien. BKN-leden investeren in samenwerking, innovatie, onderwijs, reparatie, circulaire hubs en nieuwe verdienmodellen. De basis voor verdere groei is aanwezig. Met passende ondersteuning kan de kringloopsector de komende jaren niet alleen haar huidige impact behouden, maar uitgroeien tot een nog belangrijkere schakel van de circulaire en sociale transitie in Nederland.

Verantwoording

De BKN-Monitoringstool

De BKN-Monitoringstool (BMT) is een online digitale omgeving waarin BKN-leden hun gegevens op een veilige manier kunnen doorgeven, valideren, bekijken en vergelijken via een benchmark. Kringlooporganisaties delen hun gegevens voor het derde jaar (sinds peiljaar 2023) via BMT.

Sector-representativiteit BKN

Om inzicht te krijgen in de representativiteit van BKN voor de kringloopsector als geheel, is vorig jaar onderzocht welk deel van de kringlooporganisaties in Nederland is aangesloten bij BKN. Daarvoor is een selectie gemaakt vanuit het handelsregister van organisaties die in aanmerking kunnen komen voor BKN-lidmaatschap: organisaties met een sociaal-circulair karakter, zonder winstoogmerk. Eenmanszaken, vof's, ruilwinkels en organisaties zonder duidelijke kringloop- of maatschappelijke doelstelling zijn buiten beschouwing gelaten, omdat zij op grond van de statuten en het huishoudelijk reglement niet als lid kunnen toetreden. Op basis van deze methode zijn in totaal 288 kringlooporganisaties geïdentificeerd, waarvan er destijds 62 waren aangesloten bij BKN. Dit komt neer op een dekkinggraad op organisatie-niveau van ongeveer 22%.

Deze uitkomst wordt ondersteund door een inventarisatie van Stichting OPEN, die op vestigingsniveau heeft onderzocht hoeveel kringloopwinkels er in Nederland actief zijn. Dit is gedaan door per gemeente in kaart te brengen welke kringloopwinkels er zijn en of deze winkels ook elektronische apparaten verkopen. Hierdoor zijn de vele winkelconcepten waar uitsluitend tweedehands textiel wordt aangeboden niet meegenomen in de inventarisatie, waardoor de cijfers in toenemende mate bruikbaar zijn voor het berekenen van de dekkinggraad van BKN in de kringloopsector. Een onderliggende aanname is dan dat als er elektronische apparaten worden verkocht, er ook andere goederencategorieën worden aangeboden. Op basis hiervan telt Nederland naar schatting 950 kringloopvestigingen, wat de dekkinggraad van BKN vestigingsniveau op circa 25% brengt. Daarbij geldt dat deze inventarisatie vermoedelijk nog enige vervuiling bevat, doordat een deel van de geregistreerde vestigingen mogelijk gesloten of niet meer actief is. Bovendien zijn waarschijnlijk ook eenmanszaken en vof's opgenomen, die geen lid kunnen worden van BKN maar wel onderdeel zijn van de bredere kringloopmarkt. Beide factoren zorgen ervoor dat de genoemde percentages als een ondergrens moeten worden beschouwd: na opschoning zal de organisatiegraad van BKN eerder hoger dan lager uitvallen.

Berekening van de CO₂-besparing

De berekening van de CO₂-besparing verschilt wezenlijk van de besparing die over 2024 berekend is. Over 2024 is een CO₂-besparing van 339 miljoen kg gecommuniceerd. Dit gewicht is gebaseerd op berekeningen die in BMT plaatsvinden. Berekeningen in BMT verschillen wezenlijk van de CO₂-tool die door BKN en Rijkswaterstaat ontwikkeld is. Volgens die berekening heeft de kringloopsector in 2024 225 miljoen kg CO₂ bespaard.

Extrapolatie van de gegevens

De respons op de jaarlijkse BKN-ledenraadpleging was hoog: 88% van de organisaties en 93% van de vestigingen heeft de vragenlijst ingevuld. Voor de organisaties en vestigingen die de vragenlijst niet hebben ingevuld, worden de ontbrekende gegevens geëxtrapoléerd op basis van het gemiddelde van de doorgegeven data.

Bij gegevens over de inzameling van goederen geldt een verfijnde aanpak: niet elke vestiging zamelt elke categorie in of verkoopt deze. Vestigingen geven door welke goederen zij innemen en/of verkopen. De extrapolatie voor deze onderdelen beperkt zich daarom tot het aantal vestigingen dat een bepaalde categorie zegt bij te houden, waardoor de uitkomsten zo nauwkeurig mogelijk de realiteit weerspiegelen.

Bij het berekenen van het aantal medewerkers vraagt BKN naar het aantal medewerkers op peildatum 31 december 2025. Dit schetst een realistisch beeld van het aantal medewerkers dat per organisatie op één moment in dienst is, dat wil zeggen: onder een vorm van contract staat. Dit is nadrukkelijk een momentopname. Organisaties krijgen ook de mogelijkheid om het totaal aantal uren per categorie en het totaal aantal unieke medewerkers door te geven. Die onderdelen zijn niet verplicht en kennen een beduidend lagere responsgraad; BKN publiceert deze gegevens daarom niet.

De keuze voor een peildatum heeft gevolgen voor de interpretatie van de personeelsgegevens. Zo is het einde van het kalenderjaar een periode waarin doorgaans minder studenten en scholieren bij kringlooporganisaties betrokken zijn dan op andere momenten in het jaar. Het aandeel medewerkers in de categorie 'mensen in opleiding' kan daardoor lager uitvallen dan het geval zou zijn bij een andere peildatum.

Fusies, opzeggingen van lidmaatschap en faillissementen leiden bovendien tot een kleiner aantal lidorganisaties dan in voorgaande jaren. Omdat de extrapolaties gebaseerd zijn op dit actuele ledenbestand, vallen geëxtrapoléerde waarden zoals het totale aantal medewerkers daardoor lager uit dan in eerdere edities van de Monitor. Zeker in het geval van fusies leidt dat tot inconsistenties in de data, omdat arbeidsplaatsen doorgaans behouden blijven maar er wel sprake is van een daling in het aantal organisaties.

Wijziging in het berekenen van de verwerkingspercentages van het totaal aantal goederen

In 2023 en 2024 kregen BKN-leden in de vragenlijst meer antwoordopties te zien bij de vraag hoe zij hun totale goederen verwerkt hadden. Dit leidde tot interessante informatie over individuele vestigingen maar maakt het ingewikkeld om de verwerkingspercentages (welk aandeel van de goederen is als 'hergebruik', 'recycling' of 'restafval' verwerkt?) accuraat vast te stellen. Op antwoordopties waarvan de verwerkingsbestemming niet duidelijk was, is een destijds een relatieve verdeling losgelaten waardoor de cijfers redelijk betrouwbaar waren. In de vragenlijst over 2025 zijn de antwoordopties teruggebracht naar de drie verwerkingsopties en een antwoordoptie 'anders/niet gespecificeerd'.

Branchevereniging

Kringloop
Nederland

Bezoek- en postadres

2e Daalsedijk 6a
(UCo, Utrecht Community)
3551 EJ Utrecht

Telefoon

030 341 00 55

E-mail

info@kringloopnederland.nl

Website

www.kringloopnederland.nl